

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, ו' בכסלו, תש"ף
4 בדצמבר, 2019
370/2019

פרופיל בריאותי-חברתי של היישובים בישראל, 2011-2017 Health and Social Profile of the Localities in Israel, 2011-2017

- מבין הערים הגדולות בישראל יותר מ-100,000 תושבים (16 ערים) - ברמת גן תוחלת החיים הגבוהה ביותר (84.6) ובבת ים - הנמוכה ביותר (81.0), פער של 3.6 שנים.
- מבין הערים בישראל שבהן 50,000-99,999 תושבים (18 ערים) - במודיעין עילית תוחלת החיים הגבוהה ביותר (87.6) ובאום אל-פחם - הנמוכה ביותר (79.0), פער של 8.6 שנים. שלוש מתוך ארבע הערים עם תוחלת החיים הנמוכה ביותר הן ערים ערביות או מעורבות: אום אל-פחם, לוד ורמלה.
- ככל שהמדד החברתי-כלכלי של היישוב גבוה יותר, כך סך התמותה ביישוב, התמותה ממחלות לב, תמותת תינוקות, הימצאות סוכרת ושיעור שחרורים מאשפוז נמוכים יותר. קשר זה חזק יותר ביישובים יהודיים ומעורבים ואילו ביישובים ערביים בחלק מהמדדים לא נמצא קשר.
- נמצאו פערים בין היישובים הערביים ליישובים היהודיים במגוון מדדים. ביישובים הערבים שיעורים גבוהים של תמותה ממחלות לב, שיעורי אשפוז כללי, שיעורי סוכרת ועודף משקל או השמנה בכיתה ז. ביישובים יהודיים שיעורים גבוהים של תמותה מסרטן.

[פרופיל בריאותי-חברתי של יישובים בישראל - קובץ נתונים לעיבוד, 2011-2017](#)

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מפרסמת את הפרופיל הבריאותי- חברתי של היישובים בישראל, 2011-2017. הפרופיל כולל נתונים דמוגרפיים, בריאותיים וחברתיים לפי רמות גיאוגרפיות: כלל-ארצי, מחוזות, נפות ויישובים שבהם יותר מ-10,000 תושבים. בקובץ מופיעים נתונים רבים, ביניהם: תוחלת חיים ושיעורי תמותה, סיבות מוות, שיעורי פריון, לידות חי, לידות מת, הפסקות הריון, תחלואה בסרטן לפי סוגים עיקריים, מוגבלות, התנהגויות בריאות, מבטחים בקופות החולים, בעלי ביטוחי בריאות משלימים ופרטיים, מדדי חינוך, ועוד. הנתונים לפרופיל הוכנו בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ובמשרד הבריאות. קובץ הנתונים מאפשר ניתוחים סטטיסטיים שונים וכולל ערכים של רווחי הסמך לחלק מהנתונים. גודל האוכלוסייה ביישוב נקבע לפי קובץ היישובים לשנת 2016. פרסומים קודמים במתכונת דומה התייחסו לשנים 1998-2002 ו-2005-2009.

נתוני הפרופיל מצביעים על הבדלים בין יחידות גאוגרפיות שונות במדדים השונים, בחלקם ההבדלים גדולים יחסית. בבחינת ההבדלים בין יחידות גיאוגרפיות יש להיזהר בפרשנות - ההבדלים אינם בהכרח מובהקים. רווחי הסמך¹ המוצגים בהודעה ובקובץ מאפשרים לבדוק האם ההבדלים מובהקים.

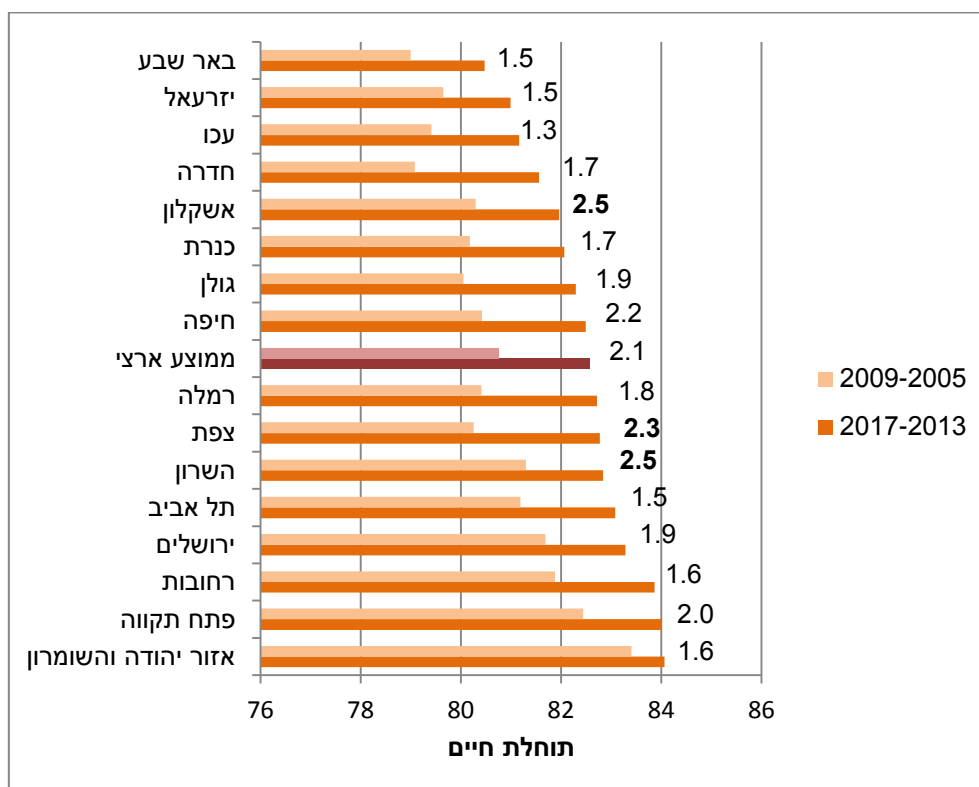
תוחלת חיים

- תוחלת החיים של כלל האוכלוסייה בישראל בממוצע לשנים 2013-2017 עמדה על 82.6 שנות חיים, 84.5 לנשים, 80.6 לגברים.
- הפער בין המחוז עם תוחלת החיים הגבוהה ביותר (אזור יהודה והשומרון - 84.1) לבין המחוז עם תוחלת החיים הנמוכה ביותר (תל אביב - 81.1) עמד על 2.9 שנים.
- בהשוואה בין נפות² (תרשים 1) נמצא כי באזור יהודה והשומרון תוחלת החיים הגבוהה ביותר, ואילו בנפת באר שבע - הנמוכה ביותר. הפער בין נפות פתח תקווה לבאר שבע נשאר זהה בשנים 2017-2013 לפער שהיה בשנים 2005-2009 וכן בשנים 1998-2002 (כ-3.5 שנים). בנפות צפת, רמלה וחדרה נרשמו העליות הגדולות ביותר בתוחלת החיים. בנוסף על כך, נפות צפת וגולן שיפרו באופן יחסי את מיקומן ותוחלת החיים בהן בשנים 2013-2017, דומה לתוחלת החיים בנפות חיפה ורמלה.

¹ רווח סמך של 95% הוא המרווח שבו הערך האמיתי יימצא בהסתברות של 95%. בחישוב תוחלת החיים או שיעור תמותה בערים השונות תתכן אקראיות הנובעת ממספר קטן של פטירות בגילים השונים. באופן דומה למדדים אחרים. יישובים שבהם יש חפיפה בטווח של רווח הסמך, לא ניתן לומר שקיים ביניהם הבדל מובהק.

² ההשוואה בין הנפות כוללת גם מחוזות שאינם מחולקים לנפות - ירושלים, תל אביב ואזור יהודה והשומרון.

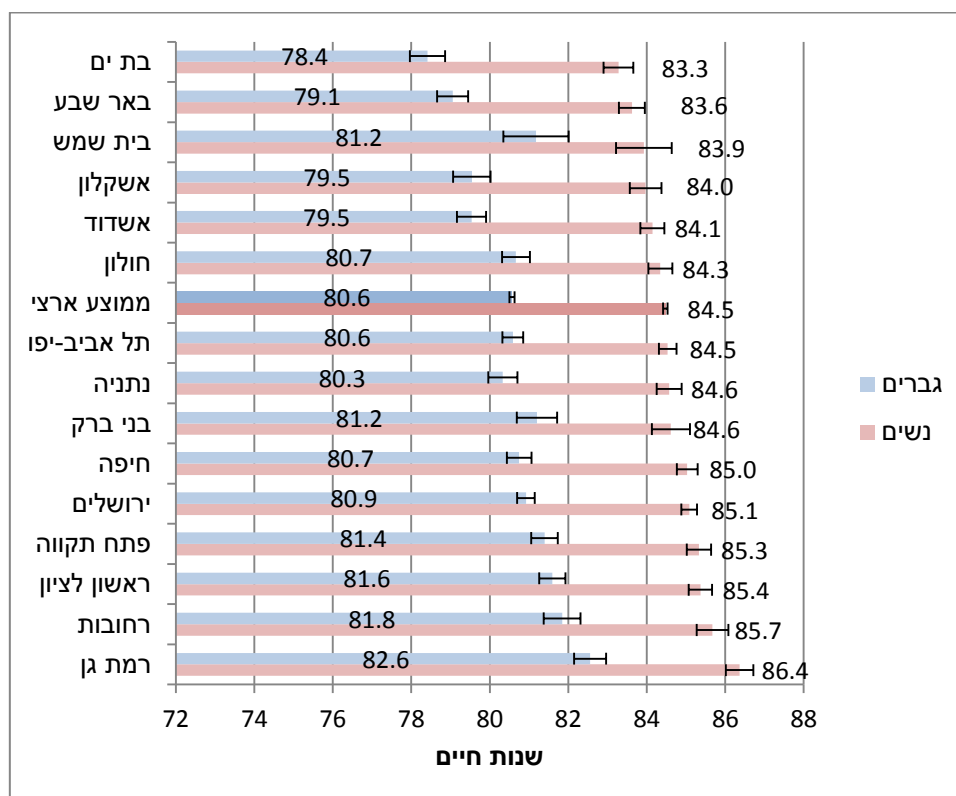
תרשים 1 - תוחלת חיים בלידה לפי נפות, 2017-2013 לעומת 2009-2005

* המספרים מייצגים את העלייה בתוחלת החיים בין 2017-2013 ל-2009-2005.

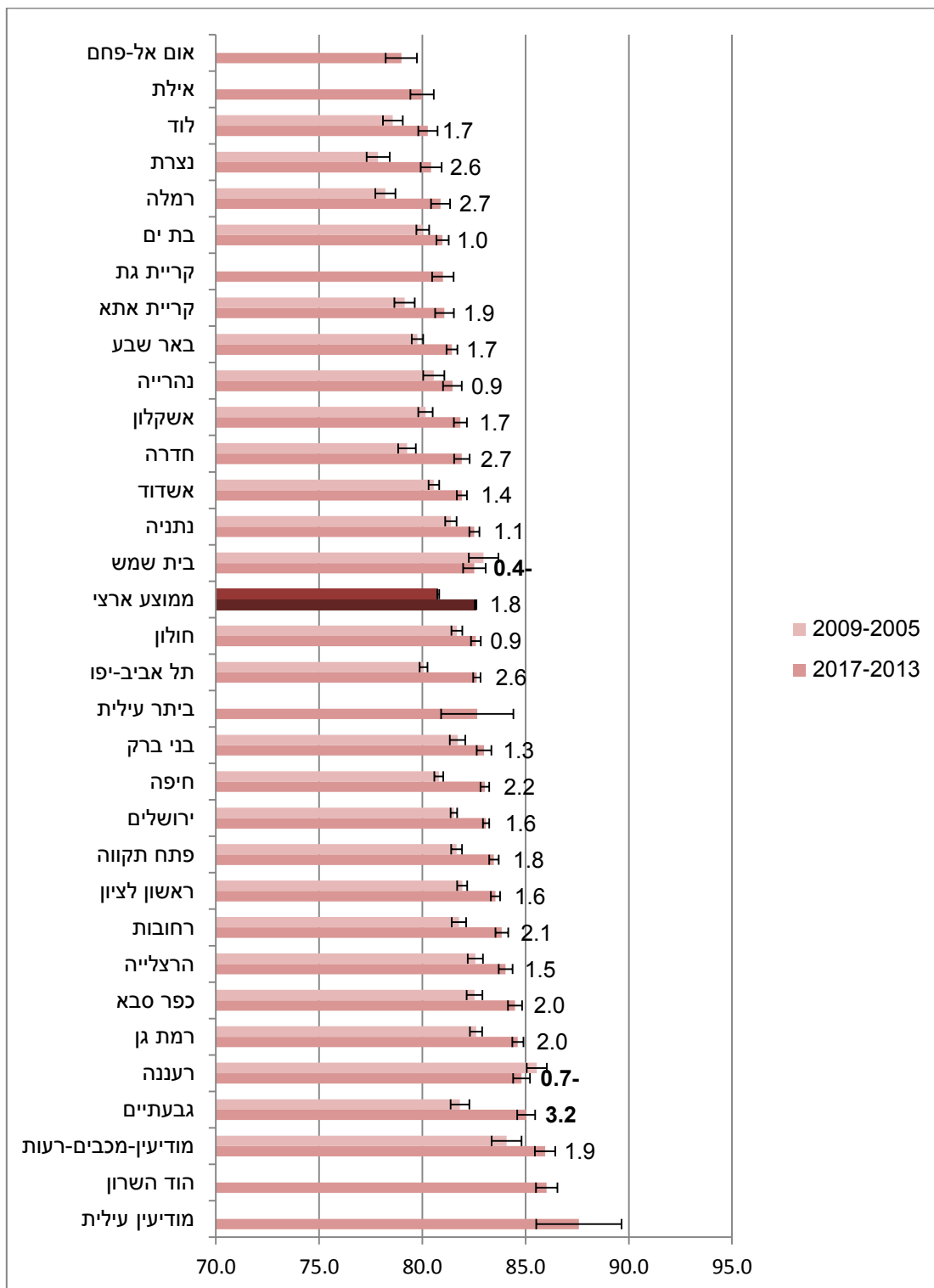
- בערים הגדולות שבהן לפחות 100,000 תושבים (15 ערים): ברמת גן תוחלת החיים הגבוהה ביותר (84.6) ובבת ים - הנמוכה ביותר (81.0), פער של 3.6 שנים.
- הפער בקרב הגברים עמד על 4.1 שנים - ברמת גן תוחלת החיים הגבוהה ביותר (82.6) ובבת ים - הנמוכה ביותר (78.4). הפער בקרב הנשים עמד על 3.1 שנים - ברמת גן תוחלת החיים הגבוהה ביותר (86.4) ובבת ים - הנמוכה ביותר (83.3).

תרשים 2 - תוחלת חיים ביישובים שבהם יותר מ-100,000 תושבים, לפי מין, 2013-2017

- בערים שבהן 50,000-99,999 תושבים (18 ערים): במודיעין עילית תוחלת החיים הגבוהה ביותר (87.6) ואחריה הוד השרון (86.0). באום אל-פחם תוחלת החיים הנמוכה ביותר (79.0) ולפניה אילת (80.0). לפניה בדירוג - שתי ערים מעורבות (שבהן לפחות 20% מהאוכלוסייה הם ערבים): לוד (80.3) ורמלה (80.9).
- ביישובים שבהם יותר מ-50,000 תושבים הפער בין היישוב עם תוחלת החיים הגבוהה ביותר (מודיעין עילית - 87.6) לבין היישוב עם תוחלת החיים הנמוכה ביותר (אום אל-פחם 79.0) עמד על 8.6 שנים. הבדלים אלו משקפים את הרכב האוכלוסייה, הבדלים חברתיים-כלכליים ונגישות זמינות של שירותי בריאות.
- בין השנים 2005-2009 לבין השנים 2013-2017, תוחלת החיים בישראל עלתה ב-1.8 שנים. באותן שנים חלה עלייה בתוחלת החיים בערים שבהן יותר מ-50,000 תושבים, אך לא במידה שווה. בערים גבעתיים, רמלה, חדרה ונצרת השיפור בתוחלת החיים היה גבוה יחסית. בערים חולון, נהריה ובת ים השיפור היה נמוך יחסית. בערים בית שמש ורעננה חלה ירידה קטנה בתוחלת החיים (תרשים 3).

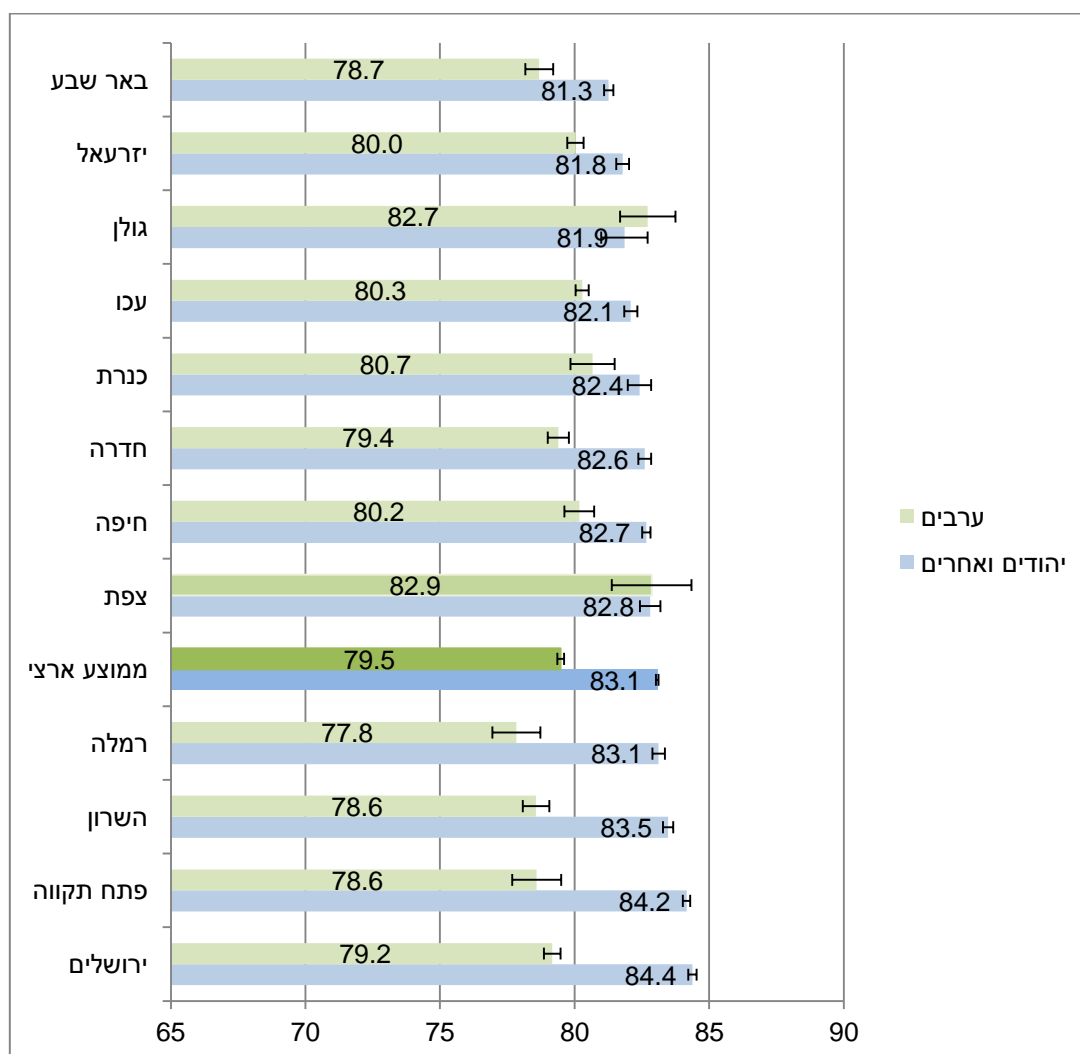
תרשים 3 - תוחלת חיים ביישובים שבהם יותר מ-50,000 תושבים, 2017-2013 לעומת 2009-2005

* המספרים מייצגים את העלייה (בשנים) בתוחלת החיים בין 2017-2013 ל-2009-2005. ערים ללא נתון ל-2009-2005 היו קטנות מ-50,000 תושבים בעת המדידה.

- בכל הרמות הגאוגרפיות שנמדדו נמצא כי תוחלת החיים של יהודים ואחרים גבוהה משל ערבים. בממוצע ארצי לשנים 2013-2017, תוחלת החיים של יהודים ואחרים עמדה על 83.1 שנות חיים, 84.9 לגברים ו-81.1 לנשים. אצל הערבים תוחלת החיים עמדה על 79.5, 81.4 לנשים ו-77.4 לגברים. בנוסף על כך, דירוג המחוזות ונפות שונה בחלוקה לפי קבוצות האוכלוסייה לעומת כלל אוכלוסייה. בקרב יהודים ואחרים במחוז ירושלים תוחלת החיים הגבוהה ביותר (84.4) ובמחוז הדרום - הנמוכה ביותר (78.7). בקרב הערבים במחוז הצפון תוחלת החיים הגבוהה ביותר (80.4) ובמחוז המרכז - הנמוכה ביותר (78.4). בהשוואה של נפות,³ בקרב יהודים ואחרים תוחלת החיים הגבוהה ביותר היא בירושלים (84.4) ואחריה בפתח תקווה (84.2) והנמוכה ביותר - בנפת באר שבע (78.7). בקרב ערבים, תוחלת החיים הגבוהה ביותר היא בנפת צפת ואחריה בנפת גולן, והנמוכה ביותר בנפת רמלה ואחריה בנפת השרון.

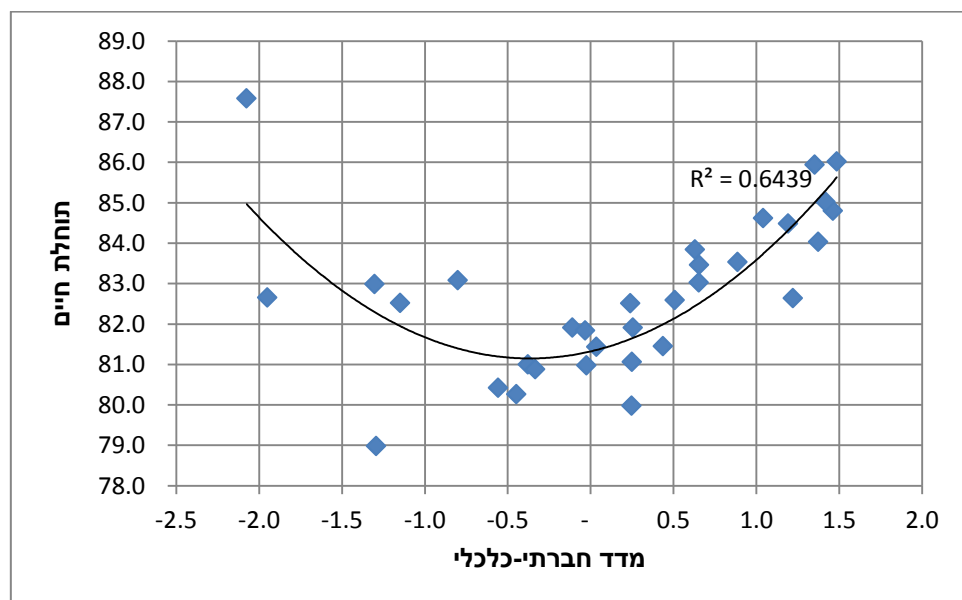
תרשים 4 - תוחלת חיים לפי נפה והרכב אוכלוסייה, 2013-2017

³ תוחלת חיים לערבים בתל אביב, רחובות ואשקלון אינה מוצגת בגלל שגודל האוכלוסייה קטן מדי לצורך החישוב.

- קיים קשר חיובי בין הרמה החברתית-כלכלית של היישוב לבין תוחלת החיים ב-32 היישובים שמנו 50,000 תושבים ויותר. ככל שהמדד החברתי-כלכלי של היישוב גבוה יותר, כך תוחלת החיים שבו גבוהה יותר. מגמה זו נכונה למרבית היישובים להוציא כמה יישובים שבהם למרות הרמה החברתית-כלכלית הנמוכה, תוחלת החיים גבוהה - מודיעין עילית, בני ברק, ביתר עילית, בית שמש וירושלים.⁴

תרשים 5 - הקשר בין המדד החברתי-כלכלי לתוחלת החיים, ביישובים שמנו 50,000 תושבים ויותר, ממוצע 2017-2013

שיעורי תמותה

- שיעור התמותה הארצי המתוקן לגיל⁵ עמד בשנים 2017-2013 על 4.9 ל-1,000 תושבים בממוצע, לשני המינים; 5.6 ל-1,000 בקרב זכרים ו-4.3 ל-1,000 בקרב נקבות. שיעור התמותה גבוה מהשיעור הכלל-ארצי במחוזות חיפה (5.1), הצפון (5.3) והדרום (5.3). השיעור הנמוך ביותר היה ביישובים שבאזור יהודה והשומרון - 4.0 ל-1,000 תושבים.
- בהשוואת שיעור התמותה בין היישובים שמנו 10,000 תושבים ויותר (127 יישובים), נמצאו הבדלים גדולים יחסית (לוח א). באופן כללי, אפשר לראות כי יישובים שבהם שיעורי התמותה המתוקנים נמוכים הם יישובים יהודיים, ויישובים שבהם השיעורים גבוהים הם יישובים ערביים (9 מתוך 10). במרבית היישובים הערביים שיעורי התמותה גבוהים מהממוצע הארצי. ביישובים הערביים: דבוריה, כפר קרע, ערערה, מג'ד אל-כרום, מג'דל שמש, ירכא וחורה השיעורים נמוכים מהממוצע הארצי.

⁴ מקדם המתאם בתרשימים הוא מקדם פירסון לבדיקת קשר לינארי בין המשתנים.
⁵ תקנון לגיל מאפשר השוואה בין אוכלוסיות הנבדלות בהרכב הגילים, בכך שנעשה שימוש באותה אוכלוסיית תקן לכל היחידות. השימוש בשיעורים מתוקנים נעשה לצורכי השוואה בלבד.

10 היישובים שבהם שיעורי התמותה הנמוכים ביותר

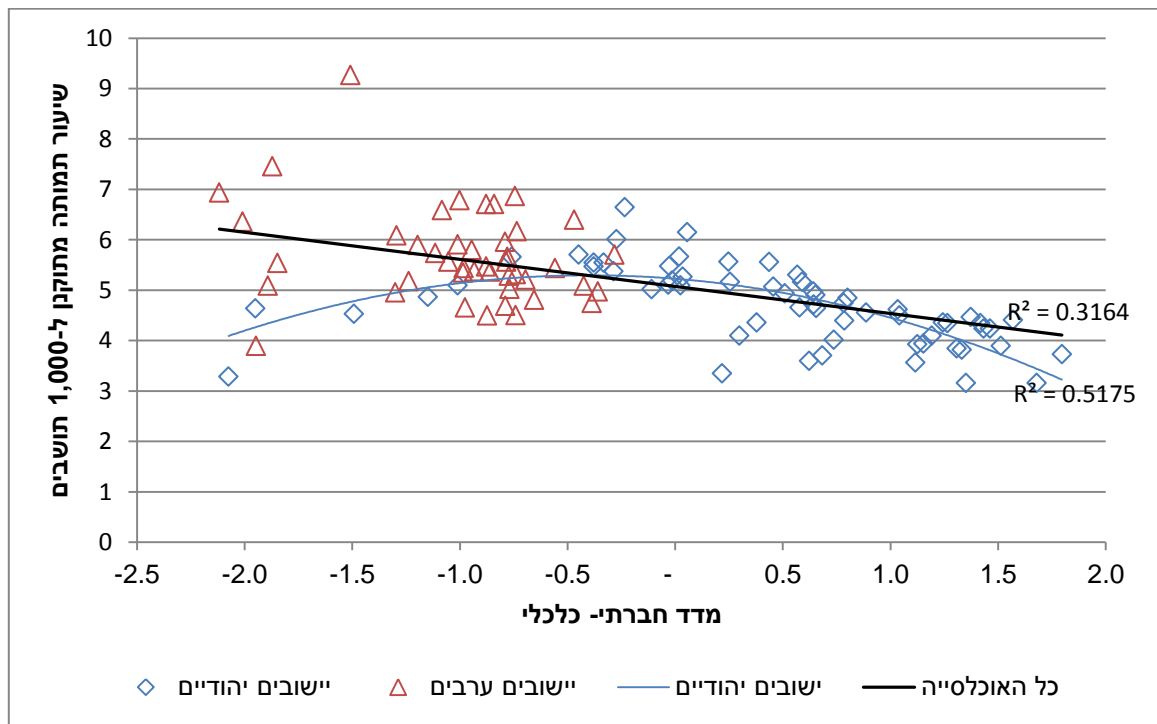
שם יישוב	שיעור ל-1,000 לידות חי	גבול תחתון	גבול עליון
מודיעין-מכבים-רעות	3.2	2.9	3.4
שוהם	3.2	2.7	3.7
מודיעין עילית	3.3	2.7	3.8
גבעת זאב	3.4	2.8	3.9
מבשרת ציון	3.6	3.3	3.9
באר יעקב	3.6	3.1	4.1
גדרה	3.7	3.4	4.1
רמת השרון	3.7	3.5	3.9
גני תקווה	3.8	3.4	4.3
קרית טבעון	3.9	3.5	4.2

10 היישובים שבהם שיעורי התמותה גבוהים ביותר

שם יישוב	שיעור ל-1,000 לידות חי	גבול תחתון	גבול עליון
ג'סר א-זרקא	9.8	8.1	10.5
לקיה	7.5	6.2	8.7
תל שבע	6.9	6.0	7.9
אכסאל	6.9	5.9	7.9
פורידיס	6.8	5.9	7.7
טייבה	6.7	6.2	7.2
כפר קאסם	6.7	6.0	7.5
דימונה	6.7	6.3	7.0
ג'דידה-מכר	6.6	5.9	7.3
ג'סר א-זרקא	6.5	6.0	6.9

- בבחינת הקשר שבין שיעורי התמותה המתוקננים לבין המדד החברתי-כלכלי של היישוב נמצא כי באופן כללי, ככל שהמדד החברתי-כלכלי של היישוב גבוה יותר, כך התמותה ביישוב נמוכה יותר. ואולם, קשר זה בולט יותר ביישובים יהודיים ומעורבים, ואילו ביישובים ערביים הקשר חלש.

תרשים 6 - קשר בין מדד חברתי-כלכלי ושיעור תמותה מתוקן, ביישובים שמנו 10,000 תושבים ויותר, ממוצע 2012-2016

שיעורי תמותה לפי סיבות מוות

בהשוואת שיעורי תמותה מתוקנים לפי סיבות מוות מובילות לשנים 2012-2016 בולטים הבדלים בין המחוזות והנפות, אם כי בשל רווחי סמך גדולים יחסית, ההבדלים בחלקם אינם מובהקים.

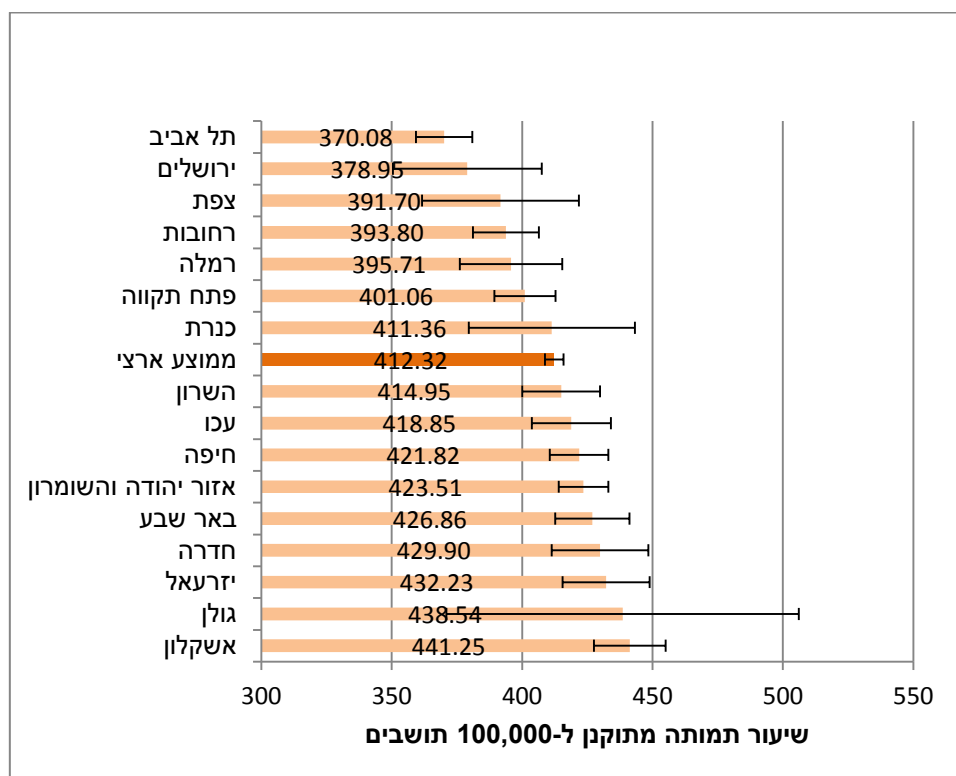
- שיעורים נמוכים של **תמותה מסרטן** נמצאו במחוז ירושלים ובאזור יהודה ושומרון, ואילו השיעור הגבוה - במחוז דרום. בחלוקה לפי נפות, נמצאו שיעורים נמוכים בתל אביב ובירושלים, ושיעורים גבוהים בנפות גולן ואשקלון (תרשים 7).

- שיעורים גבוהים יחסית של **תמותה ממחלות לב** נמצאו במחוז הצפון ובמחוז חיפה, לעומת שיעורים נמוכים באזור יהודה והשומרון. בחלוקה לפי נפות, נמצאו שיעורים נמוכים בנפות ירושלים, פתח תקווה ואשקלון, ושיעורים גבוהים בנפות עכו ויזרעאל (תרשים 8).

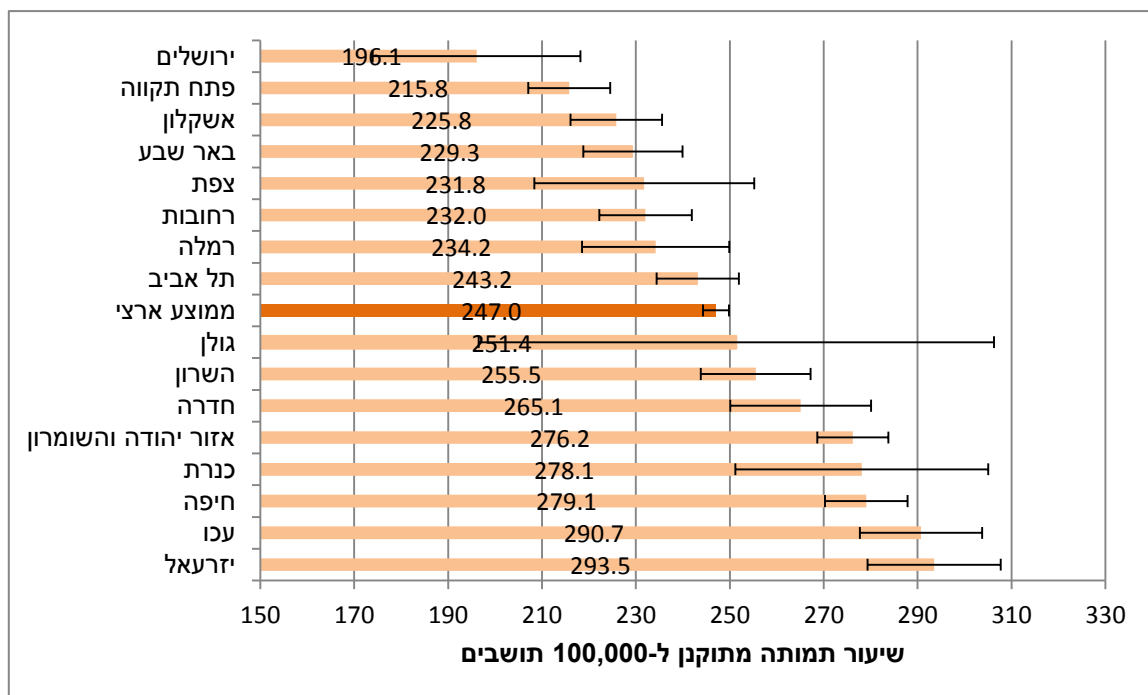
- שיעורים גבוהים של **תמותה ממחלות זיהומיות** נמצאו במחוז הדרום לעומת שיעורים נמוכים במחוז הצפון. בחלוקה לפי נפות, נמצאו שיעורים נמוכים בנפות גולן, צפת ויזרעאל, ושיעורים גבוהים בנפות באר שבע ואשקלון.

- שיעורים גבוהים של **תמותה מסוכרת וממחלות כלי דם במוח** במחוז הצפון לעומת שיעורים נמוכים באזור יהודה והשומרון. בחלוקה לפי נפות, נמצאו שיעורים גבוהים בנפות יזרעאל וחדרה, ושיעורים נמוכים באזור יהודה והשומרון ובנפת רחובות.

תרשים 7 - שיעור מתוקן של תמותה מסרטן לפי נפה, 2012-2016

תרשים 8 - שיעור תמותה ממחלות לב לפי נפה, 2012-2016

- נמצאו הבדלים גדולים בשיעורי תמותה בין יישובים וכן הבדלים בין יישובים יהודיים וערביים. השיעורים הגבוהים של תמותה ממחלות לב נמצאו ביישובים ערביים (לוח ב), ואילו השיעורים הגבוהים של תמותה מסרטן - מרביתם ביישובים יהודיים (לוח ג).

לוח ב - שיעורי תמותה מתוקננים לגיל ממחלות לב בגיל 45 ומעלה ביישובים שמנו יותר מ-10,000

תושבים, ממוצע 2012-2016

ממוצע ארצי: 247.05

10 היישובים שבהם שיעורי התמותה הנמוכים ביותר

שם יישוב	שיעור תמותה מתוקנן ל-100,000	גבול תחתון	גבול עליון
מג'דל שמש	(106.0)	32.5	179.0
קריית עקרון	(110.0)	55.9	164.3
גני תקווה	137.6	87.3	187.8
מעלה אדומים	146.9	107.9	185.9
כסיפה	(154.0)	45.7	262.7
מודיעין-מכבים-רעות	154.5	121.4	187.5
שוהם	157.5	84.0	231.0
באר יעקב	163.9	97.5	230.3
גבעת שמואל	167.8	123.8	211.8
רמת השרון	168.1	143.5	192.8

* שיעור בסוגריים מבוסס על 5-19 מקרים.

10 היישובים שבהם שיעורי התמותה הגבוהים ביותר

שם יישוב	שיעור תמותה מתוקנן ל-100,000	גבול תחתון	גבול עליון
ג'דידה-מכר	508.5	373.8	643.1
אכסאל	470.3	282.6	658.0
אבו סנאן	434.1	297.6	570.6
טורעאן	416.2	265.8	566.6
מג'ד אל-כרום	413.4	267.4	559.3
דאלית אל-כרמל	413.3	300.3	526.3
קלנסווה	403.9	274.5	533.3
ג'סר א-זרקא	403.3	196.5	610.1
כפר כנא	402.1	273.1	531.1
טירה	397.4	304.1	490.8

לוח ג - שיעורי תמותה מתוקננים לגיל מסרטן בגיל 45 ומעלה ביישובים שמנו יותר מ-10,000

תושבים, ממוצע 2012-2016

ממוצע ארצי: 412.31

10 היישובים שבהם שיעורי התמותה הנמוכים ביותר

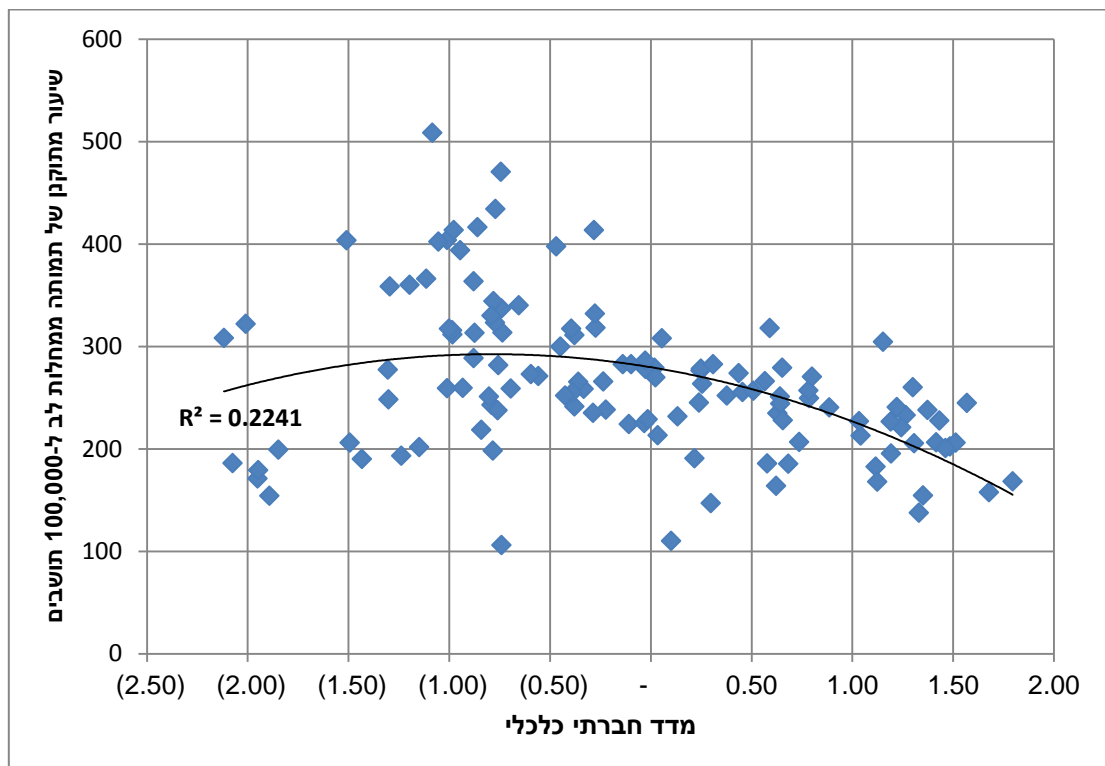
שם יישוב	שיעור תמותה מתוקן ל-100,000	גבול תחתון	גבול עליון
ערעה-בנגב	(358.0)	159.7	555.7
תל שבע	(314.0)	137.9	490.6
כספיה	(291.0)	147.0	435.7
לקיה	(285.0)	92.5	478.4
דייר אל-אסד	(216.0)	107.0	325.0
חורה	(202.0)	78.4	324.8
מג'דל שמס	(186.0)	94.4	276.8
ירכא	264.1	178.6	349.7
כפר קרע	266.8	176.4	357.2
גן יבנה	267.9	190.6	345.2

10 היישובים שבהם שיעורי התמותה הגבוהים ביותר

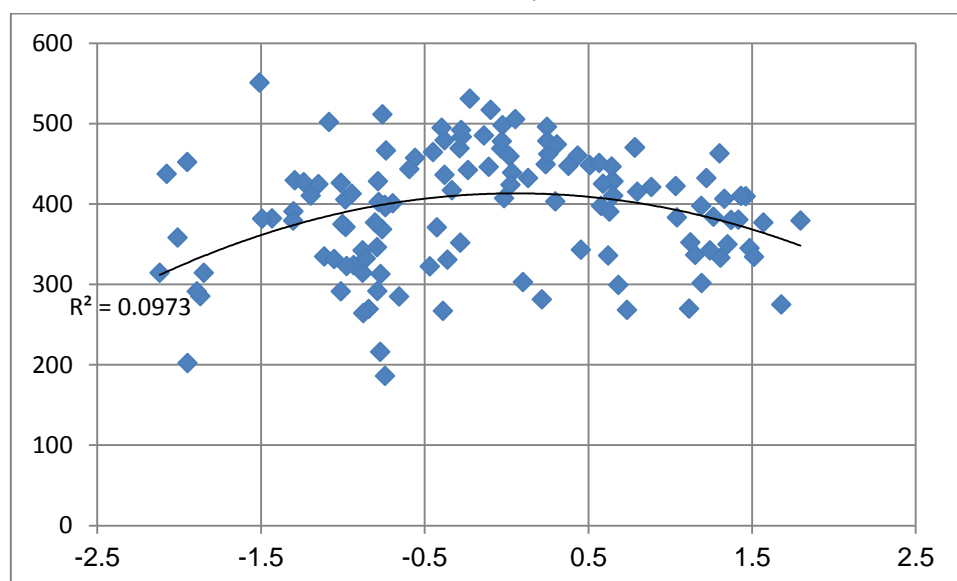
שם יישוב	שיעור תמותה מתוקן ל-100,000	גבול תחתון	גבול עליון
ג'סר א-זרקא	550.5	340.2	760.9
שדרות	530.8	453.8	607.8
אור עקיבא	516.8	435.9	597.7
אופקים	511.3	436.0	586.7
נצרת עילית	505.1	461.0	549.1
ג'דידה-מכר	501.8	374.1	629.4
בת ים	497.8	473.0	521.8
אילת	495.7	435.6	555.8
ענו	494.5	447	542.0
בית שאן	491.9	401.6	528.1

- בבחינת הקשר בין המדד החברתי-כלכלי לבין התמותה מסרטן והתמותה ממחלות לב נמצאו הבדלים. ככל שהיישוב ממוקם נמוך יותר במדד החברתי-כלכלי, כך רמת התמותה שלו ממחלות לב גבוהה יותר (תרשים 9). ואולם הקשר בין המדד החברתי-כלכלי של היישוב לבין תמותה מסרטן הוא אומנם חלש מאוד, אך בכיוון ההפוך - ככל שהמדד החברתי-כלכלי גבוה יותר כך התמותה מסרטן גבוהה יותר (תרשים 10).

תרשים 9 - הקשר בין המדד החברתי-כלכלי ושיעור התמותה ממחלות לב, ממוצע 2012-2016

תרשים 10 - הקשר בין המדד החברתי-כלכלי ושיעור התמותה מסרטן ממוצע 2012-2016

תמותת תינוקות

- השיעור הארצי של תמותת התינוקות בשנים 2013-2017 עמד על 3.1 ל-1,000 לידות חי.
- שיעורים גבוהים מהממוצע הארצי נרשמו במחוזות הדרום (5.9), הצפון (3.9) וירושלים (3.3), ואילו בשאר המחוזות השיעור נמוך מהממוצע הארצי.

- בהשוואה בין נפות, השיעור הגבוה ביותר של תמותת תינוקות הוא בנפת באר שבע - 6.9, ואילו השיעור הנמוך ביותר - בנפת גולן (1.8) ולפניה בנפת פתח תקווה (1.9).
- ברמת היישוב, תמותת התינוקות בישראל נמוכה ולכן מקרי פטירת התינוקות, גם כאשר מסוכמים לחמש שנים, נתונים לתנודות מקריות. עקב כך, רוב הנתונים במדד זה אינם יציבים, שכן הם מבוססים על פחות מ-20 מקרים. יישובים שבהם היו פחות מ-5 מקרים של תמותת תינוקות (בחמש שנים) אינם מופיעים בדירוג. השיעורים ביישובים היהודיים נמוכים מאוד, וההבדלים בין היישובים אינם מובהקים. לעומת זאת, השיעורים ביישובים הערביים גבוהים באופן משמעותי מהשיעורים של מרבית היישובים היהודים.

לוח ד - שיעור תמותת תינוקות ביישובים שמנו יותר מ-10,000 תושבים, ממוצע 2013-2017

ממוצע ארצי: 3.1

10 היישובים שבהם השיעורים הנמוכים ביותר

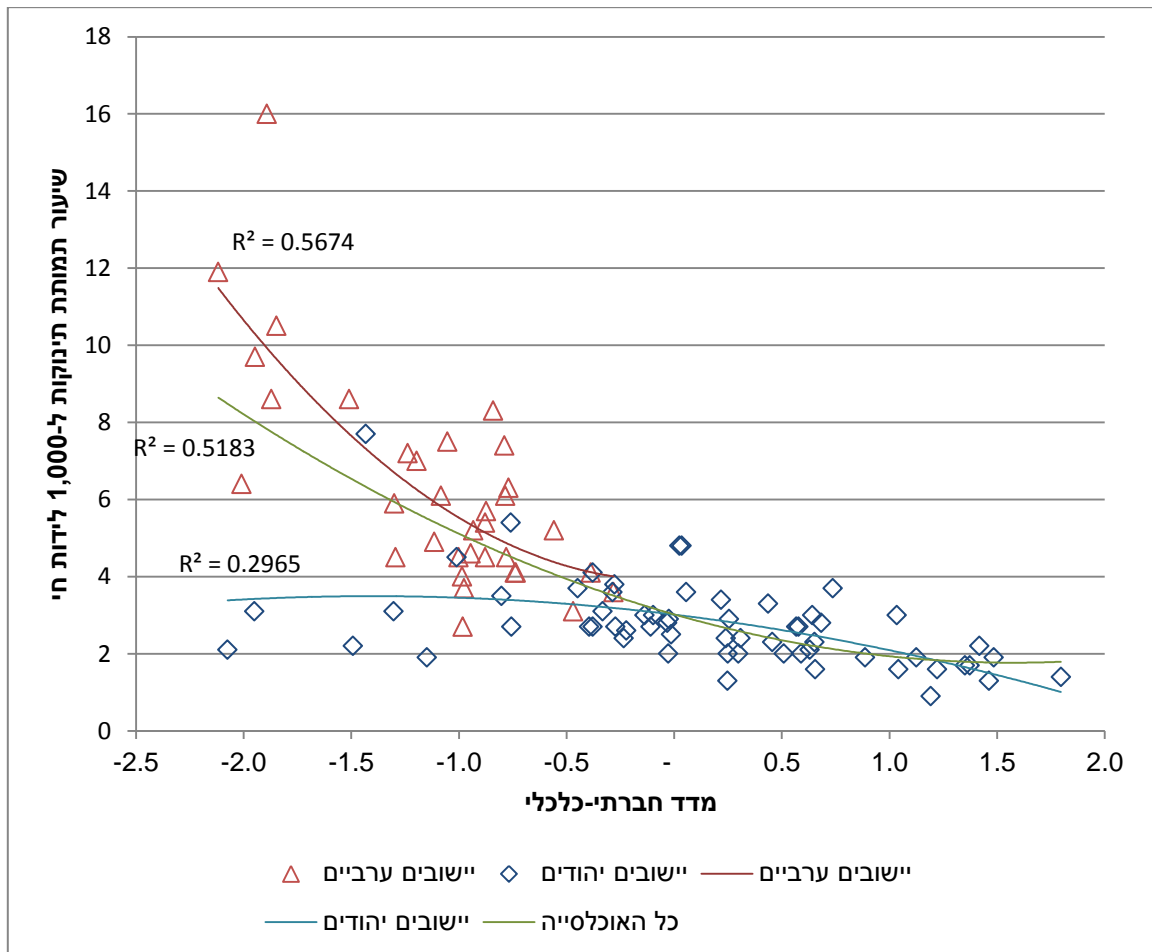
שיעור ל-1,000 לידות חי	יישוב
(0.9)	כפר סבא
(1.3)	רעננה
(1.3)	אילת
(1.4)	רמת השרון
1.6	רמת גן
1.6	פתח תקווה
1.6	תל אביב-יפו
(1.7)	מודיעין-מכבים-רעות
(1.7)	הרצלייה
1.9	ראשון לציון

10 היישובים שבהם השיעורים הגבוהים ביותר

שיעור ל-1,000 לידות חי	יישוב
16.0	כסיפה
11.9	תל שבע
10.5	רהט
9.7	חורה
8.6	לקיה
(8.6)	ג'סר א-זרקא
8.3	כפר קאסם
(7.7)	רכסים
(7.5)	כפר כנא
(7.4)	ערערה

- נמצא קשר שלילי בין המדד החברתי-כלכלי של היישוב לשיעור תמותת התינוקות. ככל שהמדד החברתי-כלכלי גבוה יותר, כך שיעור תמותת התינוקות נמוך יותר. הקשר חזק יותר ביישובים הערביים מאשר ביישובים היהודיים.

תרשים 11 - הקשר בין המדד החברתי-כלכלי לשיעור תמותת תינוקות ביישובים שמנו 10,000 תושבים ויותר ממוצע 2017-2013

הימצאות סוכרת

- גם במדד של הימצאות סוכרת קיימים הבדלים גדולים בין האזורים הגאוגרפיים השונים. השיעור המתוקן של מקרי סוכרת בשנים 2014-2016 היה 56.2 ל-1,000 תושבים. הפערים בין הנפות גדולים - השיעור בנפת גולן (70.5) כפול מהשיעור בנפת יזרעאל (33.1).
- גם ביישובים שבהם יותר מ-10,000 תושבים קיימים הבדלים בשיעורי סוכרת. היישובים עם השיעורים הגבוהים ביותר הם יישובים ערביים - ג'סר א-זרקא, קלנסווה, תל שבע ואום אל-פחם. ואילו היישובים עם השיעורים הנמוכים ביותר הם יהודיים: בנימינה-גבעת עדה, רמת השרון, קריית טבעון ורעננה (לוח ה).

לוח ה - שיעור הימצאות סוכרת מתוקן ל-1,000 תושבים, ביישובים שמנו יותר מ-10,000 תושבים,

ממוצע 2016-2012

ממוצע ארצי: 56.2

10 היישובים שבהם שיעורי סוכרת הנמוכים ביותר

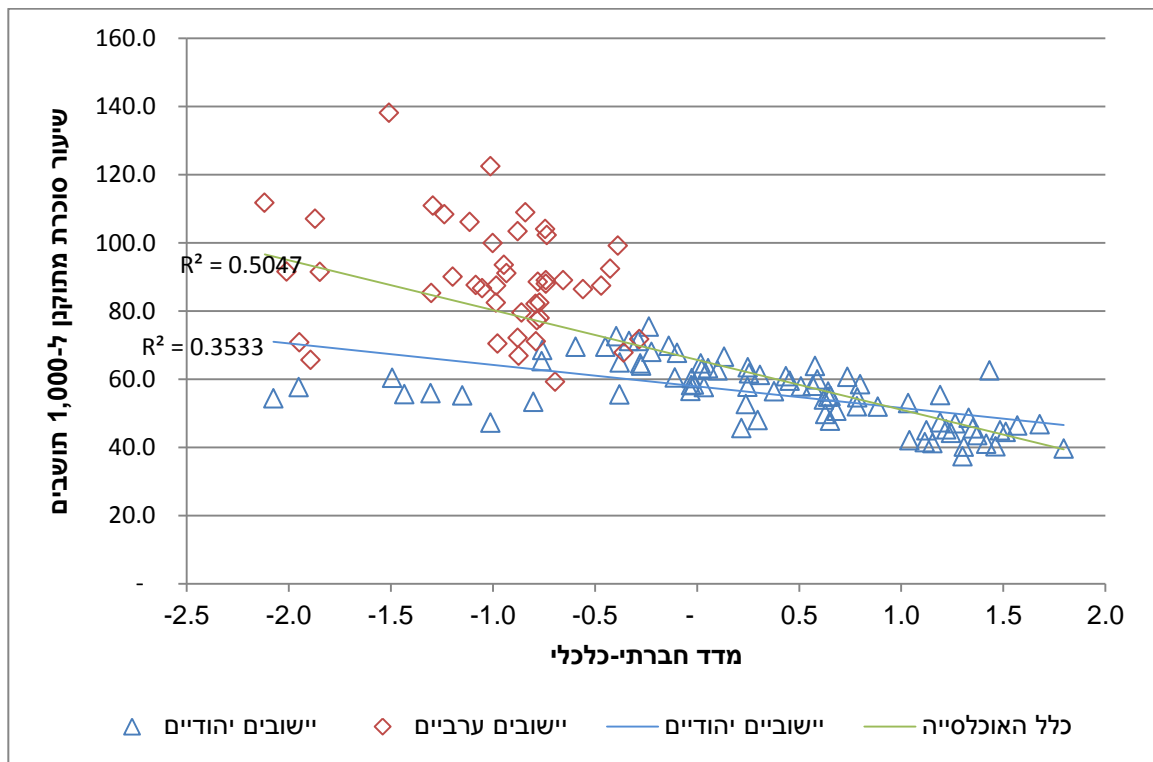
שם יישוב	שיעור סוכרת מתוקן ל-1,000	גבול תחתון	גבול עליון
בנימינה-גבעת עדה	37.4	37.0	37.8
רמת השרון	39.6	38.6	40.6
קריית טבעון	40.2	39.5	40.9
רעננה	40.3	40.0	40.5
גבעתיים	41.1	40.7	41.4
קדימה-צורן	41.2	40.4	42.0
מבשרת ציון	41.5	40.9	42.1
רמת גן	42.0	41.2	42.8
הרצלייה	43.5	43.1	44.0
זכרון יעקב	44.2	44.1	44.4

10 היישובים שבהם שיעורי סוכרת הגבוהים ביותר

שם יישוב	שיעור סוכרת מתוקן ל-1,000	גבול תחתון	גבול עליון
ג'סר א-זרקא	138.1	136.2	140.0
קלנסווה	122.5	119.9	125.1
תל שבע	111.7	108.2	115.2
אום אל-פחם	110.9	108.7	113.1
כפר קאסם	109.0	106.6	111.3
נחף	108.3	107.1	109.5
לקיה	107.1	105.6	108.6
מעלה עירון	106.1	103.9	108.4
אכסאל	104.1	102.3	105.8
טייבה	103.3	101.7	105.0

- בבדיקת הקשר בין המדד החברתי-כלכלי לבין השיעור המתוקן של מקרי סוכרת ביישובים שמנו 10,000 תושבים ויותר, נמצא שהקשר מתקיים אך ורק ביישובים יהודיים ומעורבים ואילו ביישובים ערביים לא נמצא מתאם בין המדד החברתי-כלכלי לבין הימצאות מקרי סוכרת ביישוב.

תרשים 12 - הקשר בין המדד חברתי-כלכלי ושיעור הסוכרת, ביישובים שמנו 10,000 תושבים ויותר ממוצע 2016-2014

עודף משקל או השמנה בקרב ילדים

- השיעור הארצי של בעלי עודף משקל או השמנה⁶ בכיתה ז בשנת הלימודים תשע"ח (2017/18) עמד על 30.0%. נמצאו הבדלים בכל הרמות הגאוגרפיות שנמדדו.
- בנפות יזרעאל ופתח תקווה נרשמו השיעורים הנמוכים ביותר (28.2% ו-28.4%, בהתאמה), ואילו בנפות חדרה וגולן נרשמו השיעורים הגבוהים ביותר (37.5% ו-36.7%, בהתאמה).
- בהשוואת שיעורי עודף המשקל או השמנה בין יישובים שמנו 10,000 תושבים ויותר (127 יישובים), נמצאו הבדלים גדולים בין היישובים. באופן כללי, אפשר לראות כי היישובים שבהם אחוז ההשמנה נמוך הם יישובים יהודיים, והיישובים שבהם האחוז גבוה הם יישובים ערביים. ב-40 מתוך 44 היישובים הערביים (בכ-91% מהיישובים) אחוז הילדים בעלי עודף משקל או השמנה היה גבוה מהממוצע הארצי, לעומת 45 מתוך 83 היישובים היהודיים (כ-46% מהיישובים).

⁶ ההערכה נעשית לפי עקומות ייחוס. BMI (יחס משקל לגובה) מעל אחוזון 85 ועד אחוזון 96 מוגדר עודף משקל, ואילו BMI באחוזון 97 ומעלה מוגדר השמנה.

לוח ו - בעלי עודף משקל או השמנה בכיתה ז (אחוז מכלל התלמידים) ביישובים שמנו יותר מ-10,000 תושבים, תשע"ח (2017/18)

ממוצע ארצי: 30

10 היישובים שבהם אחוז ההשמנה הנמוך ביותר

שם יישוב	אחוז מכלל התלמידים בכיתה ז
מודיעין עילית	17.4
ביתר עילית	18.5
קריית טבעון	19.6
רמת השרון	19.9
שוהם	21.0
חורה	21.4
קריית אנו	21.9
אלעד	22.6
הוד השרון	22.8
בני ברק	22.9

10 היישובים שבהם אחוז ההשמנה הגבוה ביותר

שם יישוב	אחוז מכלל התלמידים בכיתה ז
ג'סר א-זרקא	59.3
טירה	53.4
באקה אל-גרביה	48.6
נחף	46.7
קלנסווה	46.5
טייבה	46.1
כפר קאסם	45.1
כפר קרע	44.7
שפרעם	44.6
עראבה	44.4

- בהשוואה של עודף משקל או השמנה בכיתה א בשנת הלימודים תשע"ח (2017/18) ההבדלים בין היישובים היהודיים והערביים פחות מובהקים. השיעור הארצי עמד על 18.0%, בכ-59% מכלל היישובים היהודיים ובכ-70% מכלל היישובים ערביים שיעור הילדים בעלי עודף משקל או השמנה היה גבוה לעומת הממוצע הארצי. מהנתונים עולה כי ביישובים הערביים קיימת מגמת עלייה משמעותית במשקל הילדים בין כיתה א לכיתה ז.

לוח ז - בעלי עודף משקל או השמנה בכיתה א (אחוז מכלל התלמידים) ביישובים שמנו יותר מ-10,000 תושבים, תשע"ח

ממוצע ארצי: 18.0

10 היישובים שבהם אחוז ההשמנה הנמוך ביותר

שם יישוב	אחוז מכלל התלמידים בכיתה א
מודיעין עילית	8.5
ערעה-בנגב	8.8
כסיפה	8.9
חורה	9.4
קריית טבעון	10.6
בני ברק	11.0
ביתר עילית	11.4
גבעת זאב	12.3
בנימינה-גבעת עדה	12.6
רכסים	13.1

10 יישובים שבהם אחוז ההשמנה הגבוה ביותר

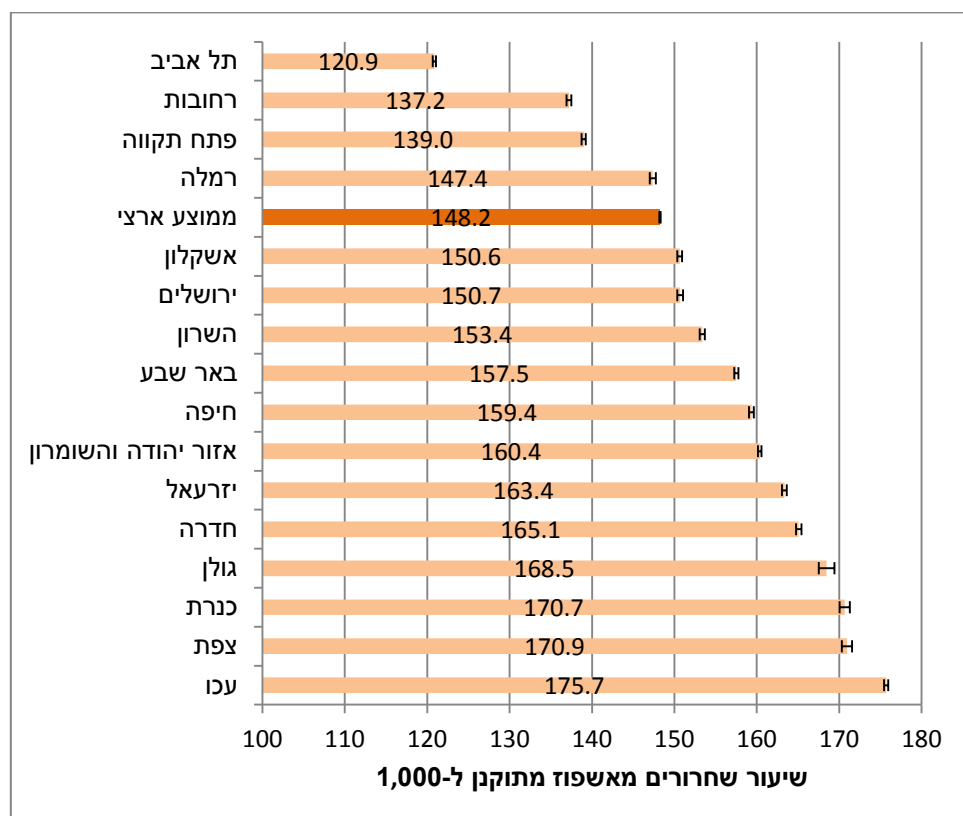
שם יישוב	אחוז מכלל התלמידים בכיתה א
ג'סר א-זרקא	44.6
טירה	37.8
נשר	34.8
עראבה	33.8
קריית עקרון	32.2
טירת כרמל	30.2
קריית מוצקין	29.9
כפר קאסם	29.5
קריית שמונה	28.7
טייבה	28.6

- לא נמצא קשר בין המדד החברתי-כלכלי של היישוב לבין עודף משקל או השמנה בכיתה ז, הן בכלל היישובים הן ביישובים ערביים וביישובים יהודיים ומעורבים.

שחרורים מאשפוז כללי

- בשיעור מתוקנן של שחרורים מאשפוז כללי (ללא יולדות), נמצאו הבדלים גדולים בין הרמות הגאוגרפיות השונות. בחלוקה לפי נפות, נמצא כי הנפות הצפוניות: עכו, צפת וכנרת נמצאות בקצהו העליון של הטווח, ואילו נפות תל אביב, רחובות ופתח תקווה - בקצהו התחתון.

תרשים 13 - שיעור מתוקנן למין וגיל של שחרורים מאשפוז כללי לפי נפה, 2012-2016

- גם ביישובים שבהם 10,000 תושבים ומעלה, קיימים הבדלים בשיעורי אשפוזים. היישובים עם השיעורים הגבוהים ביותר הם ברובם יישובים ערביים - ג'סר א-זרקא, ג'דידה-מכר ועראבה וכן בערד. עם זאת, היישוב עם השיעור הנמוך ביותר הוא יישוב ערבי (ג'ת). אך רוב היישובים עם השיעורים הנמוכים הם יישובים יהודיים (לוח ח).

לוח ח - שיעור שחרורים מאשפוז כללי מתוקנן לגיל ביישובים שמנו יותר מ-10,000 תושבים,

ממוצע 2016-2012

ממוצע ארצי: 148.2

10 היישובים שבהם שיעורי השחרור מאשפוז כללי הנמוכים ביותר

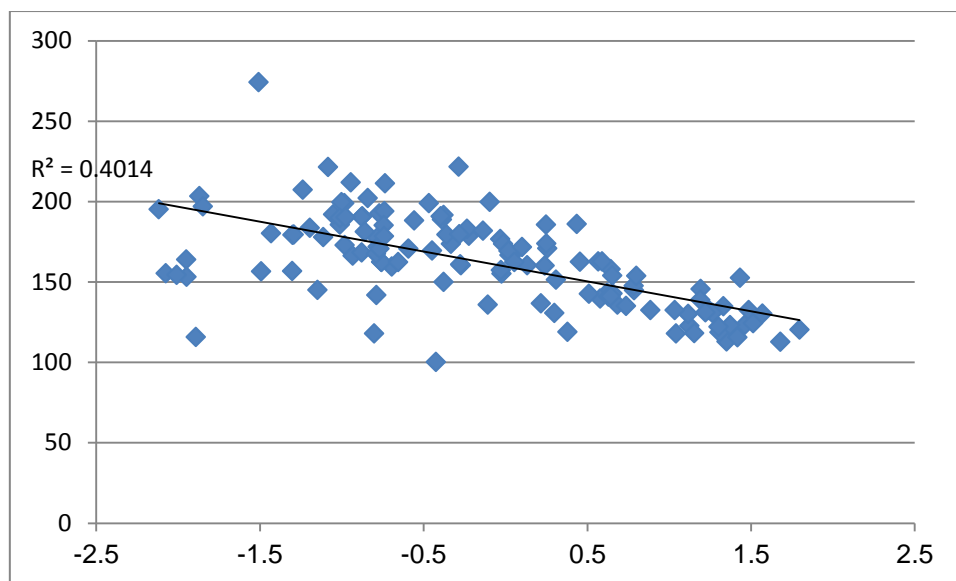
שם יישוב	שיעור ל-1,000 תושבים	גבול תחתון	גבול עליון
ג'ת	100.1	98.2	102.1
שוהם	112.7	111.2	114.2
מודיעין-מכבים-רעות	113	112.3	113.7
גבעתיים	115.5	114.5	116.4
כסיפה	115.7	114.0	117.4
ירושלים	117.9	117.7	118.1
רמת גן	117.9	117.4	118.5
קדימה-צורן	118.2	116.7	119.7
קרית טבעון	118.7	117.1	120.4
אריאל	119.0	117.4	120.5

10 היישובים שבהם שיעורי השחרור מאשפוז כללי הגבוהים ביותר

שם יישוב	שיעור ל-1,000 תושבים	גבול תחתון	גבול עליון
ג'סר א-זרקא	274.0	272.2	275.9
ערד	221.6	220.2	223.0
ג'דידה-מכר	221.3	219.9	222.8
עראבה	211.8	210.4	213.1
באקה אל-גרביה	211.3	210.1	212.5
נחף	207.3	205.4	209.2
לקיה	203.2	201.1	205.4
כפר קאסם	202.1	200.6	203.5
אור עקיבא	199.6	198.0	201.3
פורידיס	199.5	197.6	201.3

- בכל היישובים נמצא קשר שלילי בין המדד החברתי-כלכלי לבין שיעורי האשפוז, כלומר ככל שהמדד החברתי-כלכלי של היישוב גבוה יותר, כך שיעור האשפוז נמוך יותר.

תרשים 14 - הקשר בין המדד החברתי-כלכלי לשיעור המתוקן של שחרור מאשפוז כללי, 2014-2016

בעלי נזקקות מוגדרת

- השיעור המתוקן של בעלי נזקקות מוגדרת⁷ בשנים 2013-2017 היה 106.7 ל-1,000 תושבים.
- בנפת רחובות נרשם השיעור הנמוך ביותר (78.2 ל-1,000), ואילו השיעור הגבוה ביותר נרשם בנפת גולן (166.7), כ-60% יותר מהמוצע הארצי.
- מחוז הצפון גבוה מהמוצע הארצי בכ-18% (154.8 ל-1,000) ומחוז הדרום גבוה בכ-45% (125.8 ל-1,000). המחוזות תל אביב, ירושלים והמרכז נמוכים בכ-18%-21% (88.0, 87.5, 83.9 בהתאמה).
- שיעורי בעלי נזקקות מוגדרת ביישובים ערביים גבוהים יותר מהשיעורים ביישובים יהודיים. כל עשרת היישובים עם השיעורים הנמוכים ביותר של בעלי נזקקות מוגדרת הם יישובים יהודיים. עשרת היישובים עם השיעורים הגבוהים ביותר הם ערביים, שלושה מהם הם יישובים בדווים (רהט, לקיה וערעה-בנגב).

⁷ בעל נזקקות מוגדרת - פרט הרשום במחלקות לשירותים חברתיים ושהוגדרה לו לפחות נזקקות אחת שאינה בקטגוריה "תקין".

לוח ט - שיעור מתוקנן של בעלי נזקקות מוגדרת ל-1,000 תושבים ביישובים שמנו יותר מ-10,000

תושבים, ממוצע 2017-2013

ממוצע ארצי: 106.7

10 היישובים שבהם השיעורים הנמוכים ביותר

שם יישוב	שיעור מתוקנן ל-1,000	גבול תחתון	גבול עליון
שוהם	48.3	49.8	46.9
גבעתיים	49.6	50.3	48.8
מודיעין-מכבים-רעות	53.5	54.2	52.7
רעננה	55.5	56.3	54.8
הוד השרון	56.7	57.6	55.8
הרצלייה	58.8	59.5	58.2
בנימינה-גבעת עדה	61.1	63.1	59.2
מבשרת ציון	62.5	63.9	61.1
אבן יהודה	62.9	64.8	61.0
גני תקווה	64.8	66.5	63.0

10 היישובים שבהם השיעורים הגבוהים ביותר

שם יישוב	שיעור מתוקנן ל-1,000	גבול תחתון	גבול עליון
ג'סר א-זרקא	380.1	385.0	375.3
אום אל-פחם	293.0	295.1	290.8
נחף	273.9	278.2	269.5
עראבה	266.0	269.2	262.9
רהט	258.7	260.8	256.6
עין מאהל	250.9	255.0	246.9
לקיה	249.7	254.4	244.9
ערעה-בנגב	248.6	253.1	244.2
אכסאל	246.9	250.9	242.8
כפר קאסם	245.2	248.4	242.0